

Vergaderjaar 2008–2009

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 185

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELE-
GENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 augustus 2009

Hierbij ontvangt u het verslag van de Informele Raad die op 8 en 9 juli in Jönköping (Zweden) plaatsvond.

Het Zweedse Voorzitterschap had voor deze bijeenkomst het onderwerp «inclusieve arbeidsmarkten middels actief arbeidsmarktbeleid en actief sociaal zekerheidsbeleid» geagendeerd.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

Verslag van de Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal beleid op 8 en 9 juli 2009

De vergadering werd voorgezeten door de Zweedse minister voor Werkgelegenheid, de heer Littorin en de Zweedse minister voor Sociale Zekerheid, mevrouw Husmark Pehrsson. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de EU Lidstaten. De Europese Commissie werd vertegenwoordigd door Commissaris Vladimír Špidla. De Nederlandse delegatie stond onder leiding van minister Donner.

Het Zweedse Voorzitterschap heeft «inclusieve arbeidsmarkten middels een actief arbeidsmarktbeleid en actief sociaal zekerheidsbeleid» als hoofdthema voor de Informele Raad aangemerkt.

Inclusieve arbeidsmarkten

De bijeenkomst bestond uit drie parallel plaatsvindende workshops gevolgd door een plenair gedeelte. Verder presenteerde Professor Freeman van de universiteit van Harvard zijn visie op het ontstaan en tegengaan van de financieel-economische crisis.

De workshops hadden de volgende thema's:

- 1) Aanpak van de crisis via verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt
- 2) Verbetering van de toegang tot werk door middel van hervormingen van de arbeidsmarkt
- 3) Verbetering van de toegang tot werk door middel van een actief sociaal zekerheidsbeleid

Minister Donner nam op verzoek van de Zweedse minister Littorin deel aan workshop 1. Hij presenteerde het Nederlandse beleid ter bestrijding van de crisis waarbij het creëren van duurzame banen en het opdoen van toekomstbestendige vaardigheden centraal staat en in relatie daarmee de switch van baan- naar werkzekerheid. Ook in de bijdragen van de andere deelnemers klonk het besef dat de crisis vroeg of laat eindigt en dat de ernst van de crisis mede bepaald zal worden door de mate van optimisme dan wel pessimisme over de economische vooruitzichten. Een combinatie van beleid dat het arbeidsaanbod vergroot via onder meer fiscale stimuleringsmaatregelen, beleid dat de vraag naar arbeidskrachten stimuleert, via het stimuleren van bedrijven die arbeidsplaatsen creëren, en beleid gericht op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod (arbeidsbemiddeling met ruimte voor individueel maatwerk) moet leiden tot duurzame oplossingen. Commissaris Špidla, die ook aan deze workshop deelnam, stelde verder voor om een brochure te maken waarin elke lidstaat zijn beste, toekomstgerichte recept tegen de financieel-economische crisis kan voorstellen.

In het daaropvolgende plenaire gedeelte bleek breed draagvlak voor de urgentie om de crisis te lijf te gaan zonder Europa's uitdagingen op lange termijn (vergrijzing, klimaatverandering) uit het oog te verliezen. De ingezette structurele hervormingen bieden de beste garantie om sterker dan voorheen uit de crisis te komen. Alle hoofden en handen zullen hard nodig zijn om Europa «vergrijzingsproof» te maken en om werk te maken van duurzame klimaatoplossingen. Via levenlang leren en (om)scholing moet de Europese beroepsbevolking voorbereid worden op de banen van de toekomst.

Het Zweedse Voorzitterschap kondigde aan om vanuit dit perspectief een bijdrage van de Europese SZW Ministers voor te willen bereid over de follow up van de EU Lissabon strategie voor groei en banen die eind 2010 afloopt. Daarbij zal centraal dienen te staan dat sociale insluiting begint bij

een baan. Op dit moment staat maar liefst eenderde van de beroepsbevolking aan de kant. Een activerend sociaal- en arbeidsmarktbeleid, in nauwe samenwerking met sociale partners, is cruciaal bij het voorkomen dat het tijdelijk oplopen van de werkloosheid als gevolg van de crisis uitmondt in structurele uitsluiting van de arbeidsmarkt. Speciale aandacht dient uit te gaan naar het verbeteren van de toegang van jongeren tot de arbeidsmarkt.

Presentatie professor Freeman

Professor Freeman stond stil bij de oorzaken van de crisis. Hij meende dat de te leren les is dat het toezicht op de financiële sector moet worden verscherpt. Maar daarmee is de pijn op de arbeidsmarkten niet geleden. De ervaring leert dat de beroepsbevolking na elke crisis een klap krijgt die nog niet te boven is gekomen tegen de tijd dat de volgende crisis uitbreekt. In dit geval waren de arbeidsmarkten nog steeds aan het herstellen van de crisis aan het begin van de jaren '90. Hij prikkelde de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om in de toekomst assertiever te zijn richting hun collega's van Financiën. De Ministers van SZW veroorzaken geen crises maar draaien wel op voor het oplossen van de sociale gevolgen en dat is volgens Freeman reden om een bepalende beleidsrol te claimen.

Freeman meende verder dat de weg naar sociaal-economisch herstel in de Verenigde Staten een zeer pijnlijke en langdurige weg zal zijn waarvan het einde voorlopig niet in zicht is. Duurzaam herstel is volgens hem alleen mogelijk als de VS durft te kiezen om het «Wall Street model» te verlaten en te vervangen door een «shared prosperity» model naar Europese leest. Als recepten ter bestrijding van de crisis noemde hij Europese aanpakken als tijdelijke werktijdverkorting gecombineerd met inkomenswaarborgen en investering in (om)scholing.